

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΗ ΜΑΝΤΡΑ ΤΗΣ ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ

Στις 26 Απριλίου 2023 ο Όμιλος Ιστορίας επισκέφτηκε τον τόπο που έγινε στις 17 Αυγούστου 1944 το μπλόκο της Κοκκινιάς, τη Μάντρα της Κοκκινιάς. Η επίσκεψη έγινε, επειδή φέτος μελετάμε τον Πειραιά στο Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο. Στα πλαίσια της μελέτης μας, έχουμε συλλέξει μαρτυρίες και έχουμε κάνει εργασίες και κάποιες επισκέψεις.

Σχετικά με τη Μάντρα, πρόκειται για ένα παλιό εργοστάσιο στην Κοκκινιά, το οποίο ανήκε σε μικρασιάτες πρόσφυγες και κατασκεύαζε χαλιά. Τη μέρα του μπλόκου μετατράπηκε από τους Γερμανούς κατακτητές και τους συνεργάτες τους έλληνες δωσίλογους σε τόπο μαρτυρίου για 74 Έλληνες και Ελληνίδες που εκτελέστηκαν.

Στο Μνημείο, φιλοξενούνται οι φωτογραφίες κι αναγράφονται τα ονόματα των εκτελεσμένων, οι οποίοι στην πλειονότητά τους ήταν άτομα νεαρής ηλικίας. Οι νεκροί στο σύνολό τους, όσοι

έχασαν με τραγικό τρόπο τη ζωή τους σε διάφορα σημεία της πόλης, ανέρχονται στους 300. Το κεντρικό σημείο στο οποίο εξελίχτηκαν τα γεγονότα ήταν η πλατεία της Οσίας Ξένης, μερικά μέτρα πιο μακριά από τη Μάντρα. Εκεί, χιλιάδες άτομα συγκεντρώθηκαν και χωρίστηκαν σε πεντάδες με κενά μεταξύ τους, έτσι ώστε οι κουκουλοφόροι προδότες να δείχνουν ποιος θα θανατωθεί. Ο τόπος εκτέλεσης, όσων επιλέχτηκαν από αυτή τη διαδικασία ήταν το παλιό ανενεργό ταπητουργείο της πόλης, όπου σήμερα βρίσκεται το μνημείο της Μάντρας Μπλόκου Κοκκινιάς.

Η αυλαία της τραγωδίας έκλεισε στις 18:00' με το ξεδιάλεγμα 8.000 ομήρων, που οδηγήθηκαν στο στρατόπεδο Χαϊδαρίου. Από εκεί, γύρω στα 1800 άτομα, στάλθηκαν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης της Γερμανίας, από όπου πολλοί δεν γύρισαν ποτέ. Στις 24 Σεπτεμβρίου, 40 μέρες μετά, οι Γερμανοί ξαναχτύπησαν την Κοκκινιά, πολυβολώντας το συγκεντρωμένο πλήθος, μετά την τελετή της επιμνημόσυνης δέησης στην πλατεία της Οσίας Ξένης, αυξάνοντας τον αριθμό των θυμάτων.

Στο μουσείο των πεσόντων, η υπεύθυνη του μουσείου μας αφηγήθηκε με βιωματικότητα και ιστορική τεκμηρίωση τα

γεγονότα. Ιδιαίτερη εντύπωση μας έκαναν οι μαρτυρίες ανθρώπων που βίωσαν τα γεγονότα, οι οποίες δεν έχουν σταματήσει να εμπλουτίζονται από επισκέπτες που οι ίδιοι ή κάποιο συγγενικό τους πρόσωπο έζησε εκείνα τα τρομερά γεγονότα. Οι περιγραφές ήταν συγκλονιστικές και μας κράτησαν καθηλωμένους χωρίς να καταλάβουμε ότι πέρασαν δύο ώρες χωρίς διάλειμμα!. Επιπλέον, παρακολούθησαμε ένα ντοκιμαντέρ για το πώς οι προδότες λειτουργούσαν ανάμεσα στους Έλληνες όπως και για την αντίσταση των ανθρώπων της Κοκκινιάς. Μου έκανε εντύπωση ένας τοίχος του ταπητουργείου, στον οποίο υπήρχαν ακόμα σημάδια από σφαίρες που είχαν πέσει εκείνη την εποχή.

Ιδιαίτερη στιγμή για εμάς ήταν, όταν συμμαθήτριες και συμμαθητές μας από τη θεατρική ομάδα του σχολείου μας απήγγειλαν μονολόγους βασισμένους σε λογοτεχνικά κείμενα και αυτοβιογραφίες, τα οποία είχαν σχέση με το μπλόκο της Κοκκινιάς αλλά και τον τρόπο που οι απλοί Πειραιώτες έζησαν τα σκληρά χρόνια του Β΄ παγκόσμιου πολέμου.

Όπως σχολίασε και η υπεύθυνη του μουσείου δεν είχαν θεατές μόνο εμάς αλλά και τα πρόσωπα στις φωτογραφίες του χώρου με τους εκτελεσμένους πατριώτες και τις πατριώτισσες να τους κοιτούν και να δανείζουν τη φωνή, τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους στα παιδιά.... . Σίγουρα, θα θυμόμαστε αυτήν την ξεχωριστή επίσκεψη με μεγάλη συγκίνηση.

Κλείνοντας, αξίζει κάποιος να επισκεφθεί το μπλόκο της Κοκκινιάς , διότι αποτελεί κομμάτι της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας.

Το μνημείο, στο οποίο σήμερα πραγματοποιούνται οργανωμένες επισκέψεις και επιλεγμένες πολιτιστικές εκδηλώσεις, υπενθυμίζει τη φρίκη του πολέμου και αναδεικνύει τη σημασία της ειρήνης.

Άρθρο βασισμένο στο υλικό του Κωστή Κιούση, Β΄ τάξη 2022-2023

